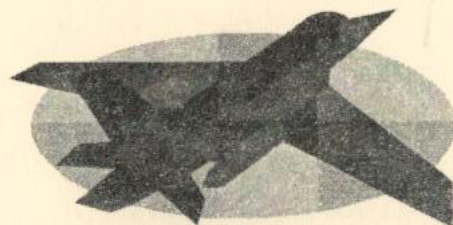

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

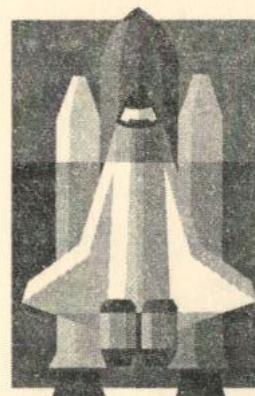

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

20-21 квітня 2010 р.

Київ 2010

УДК: 009 (082)

Актуальні проблеми психології діяльності в особливих умовах: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20-21 квітня 2010 р., Національний авіаційний університет / за заг. ред. О.В. Петренка, О.М. Ічанської. – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк». 2010. – 128 с.

Містить матеріали доповідей щорічної науково-практичної конференції з проблем психології діяльності в особливих умовах.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

В.П. Харченко, д-р тех. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, проректор з наукової роботи Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

О.В. Петренко, к. психол. н., доц., завідувач кафедри авіаційної психології, заступник директора Гуманітарного інституту НАУ з наукової роботи

Члени оргкомітету:

О.М. Ічанська, доц.

С.С. Луппо, ст. викл

Л.В. Помиткіна, доц.

О.І. Западенко, викл.

О.В. Сечейко, доц.

Я.І. Пономаренко, зав. лаб.

О.В. Гірчук, ст. викл.

Н.С. Хімченко, викл.

В.В. Злагодух, ст. викл.

Секретаріат конференції

О.В. Гірчук (голова секретаріату)

А.В. Нагайко

*Рекомендовано до друку вченою радою
Гуманітарного інституту НАУ
(Протокол №7 від 14 квітня 2010 р.)*

Психологічна готовність військовослужбовців до особистого ризику

Ризик - це невід'ємна риса діяльності людини. Як правило, ризик притаманний будь-якій сфері людської діяльності, що пов'язана з безліччю умов і факторів, що впливають на позитивний результат прийнятих рішень людьми.

В сучасній психології, можна виділити три основні напрямки трактування поняття ризику. У першому з них, ризик визначається як активність (дії) індивіда, спрямована на отримання бажаного результату шляхом уникнення небезпеки. У другому - ризик розуміється як прогностична оцінна категорія, міра неблагополучного результату. А у третьому поданні ризик розглядається як характеристика ситуації або дії, що відрізняється наявністю небезпеки або невизначеності і пов'язана з необхідністю ухвалити рішення.

Готовність до ризику є багатогранним поняттям. Воно тісно пов'язане з поняттям схильності до ризику, а в деяких літературних джерелах може бути їм заміщеним. В сучасній психології під поняттям готовності до ризику розуміється динамічне утворення, що визначається активністю самого суб'єкта. А схильність до ризику є лише його передумовою.

Характерною особливістю діяльності фахівців екстремальних професій (льотчиків, пожежників, військових, міліціонерів та ін) є необхідність періодично виконувати трудові завдання в умовах ризику. Забезпечення ефективності та безпеки праці визначає необхідність вивчення готовності до особистого ризику та психологічної регуляції поведінки людей у зазначених умовах.

Специфіка ставлення військових до діяльності з елементами ризику визначається рядом обставин. Наприклад, передумови для неоднакової поведінки членів керівного колективу і виконавців створюються тим, що саме перші приймають рішення, які виконують останні. На ставлення до прийняття рішень з певним ступенем ризику впливають відмінності в соціальному статусі - у керівного колективу він, як правило, вище, ніж у виконавців.

Отже, оскільки професія військовослужбовця відноситься до групи тих професій, які є екстремальними то явище готовності до особистого ризику є невідним в його повсякденній діяльності. Нажаль данна тема не достаньо вивчена, більше уваги приділяється груповому ризику. Та варто зазначити, що дослідження готовності військовослужбовця до особистого ризику є дуже важливим для його ефективного функціонування у ризикованій ситуації.

Література:

1. Алыгин А.П. Риск и его роль в общественной жизни. - М., 1989.
2. Анцыферова Л. И. Личность в трудных жизненных условиях: переосмысление, преобразование ситуаций и

психологическая защита. // Психологический журнал, 1994. - Т. 15.
- №1. - С. 12.

3. Задорожнюк И. Е., Зозулюк А. В. Феномен риска и его
современные экономико-психологические интерпретации. //
Психологический журнал, 1994. - Т. 15. - №2.

4. Корнилова Т.В. Диагностика мотивации и готовности к
риску. - М., 1997.

5. Котик М.А. Психология и безопасность. - СПб., 1998.

6. Корнилова Т.В. Риск в мышлении как условие риска в
действии // Управление риском. - №3, 1997.

7. Repp O. Три десятилетия исследования риска: проблемы и
новые перспективы // Вопросы анализа риска, №1, 1999.

Любов Помиткіна

к.психол.н., доцент, м.Київ

Психологічні особливості прийняття рішень в умовах дефіциту часу та інформації

Прийняття рішень в психології розглядається як центральний етап переробки інформації на всіх рівнях психічної регуляції у системі цілеспрямованої діяльності людини й найбільш узагальнено визначається як формування дій та операцій, що знижують вихідну невизначеність проблемної ситуації. Існують